

เอกสารแนบ

ผลงานที่แสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินงานที่บรรลุเป้าหมาย ประสบความสำเร็จตามภารกิจ แสดงถึงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและเป็นแบบอย่างได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 - 2569

ผลงานชิ้นที่ 8 กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

ชื่อผลงาน การดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษาตามโมเดล SPMSTI

หลักการและเหตุผล

ความปลอดภัยในสถานศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญของการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ เนื่องจากผู้เรียนจะสามารถเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพได้อย่างเต็มที่เมื่ออยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีความปลอดภัยทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และได้รับการคุ้มครองสิทธิอย่างเหมาะสม ขณะเดียวกันสถานศึกษาจำเป็นต้องมีระบบและกลไกที่สามารถป้องกัน เฝ้าระวัง รับมือ และให้ความช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุหรือพบผู้เรียนที่อยู่ในภาวะเสี่ยงได้อย่างรวดเร็ว เหมาะสม และต่อเนื่อง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย ในฐานะหน่วยงานที่กำกับ ดูแล และส่งเสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัด ให้ความสำคัญกับการสร้างระบบความปลอดภัยและการคุ้มครองสิทธิของผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยมุ่งให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานด้านการป้องกัน เฝ้าระวัง ช่วยเหลือ และคุ้มครองผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ รวมทั้งสามารถประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากบริบทและความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของสถานศึกษาในสังกัด พบว่าปัญหาและความเสี่ยงของผู้เรียนมีความหลากหลาย ทั้งภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ภัยที่เกิดจากความรุนแรง ภัยที่เกิดจากการกลั่นแกล้ง ปัญหาสุขภาพจิต การใช้สารเสพติดและบุหรี่ไฟฟ้า ภัยคุกคามทางไซเบอร์ การหลอกลวงทางออนไลน์ ตลอดจนปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิและสวัสดิภาพเด็ก ขณะเดียวกันสถานศึกษาแต่ละแห่งมีบริบท บุคลากร และระดับความพร้อมที่แตกต่างกัน จึงมีความจำเป็นต้องมีกลไกกลางและกรอบการดำเนินงานที่ช่วยเชื่อมโยงการทำงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา ผู้เรียน ครอบครัว และภาคีเครือข่ายให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

เพื่อให้การดำเนินงานด้านการคุ้มครองสิทธิและความปลอดภัยมีประสิทธิภาพและเป็นกลไกกลางในการประสานงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัยจึงจัดตั้ง “ศูนย์พิทักษ์สิทธิและเสรีภาพ สพม.สุโขทัย” เพื่อเป็นกลไกในการป้องกัน เฝ้าระวัง รับแจ้งเหตุ ประสานการช่วยเหลือ คุ้มครองสิทธิ ส่งต่อ และติดตามผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยเชื่อมโยงการดำเนินงานระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และหน่วยงานภาคีเครือข่าย และได้พัฒนา “SPMSTI Model” ขึ้นเป็นกรอบการดำเนินงานด้านความปลอดภัยและการคุ้มครองสิทธิ เพื่อให้การทำงานของศูนย์พิทักษ์สิทธิและเสรีภาพและสถานศึกษาในสังกัดมีทิศทางเดียวกัน โดยประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ Safety System, Psychological Safety, Multi-sector Network, Screening & Support, Trust & Teamwork และ Immunity & Innovation ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่การบริหารจัดการความปลอดภัยเชิงระบบ การสร้างความปลอดภัยทางจิตใจ การบูรณาการภาคีเครือข่าย การคัดกรองและช่วยเหลือ การสร้างความไว้วางใจและการทำงานเป็นทีม ตลอดจนการใช้ข้อมูลสารสนเทศและนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ

SPMSTI Model จึงเป็นการพัฒนาระบบความปลอดภัยที่เชื่อมโยงการทำงานตั้งแต่ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย สถานศึกษาในสังกัด ตลอดจนถึงผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยมุ่งให้เกิดกระบวนการป้องกัน เฝ้าระวัง คัดกรอง ช่วยเหลือ ส่งต่อ คุ้มครอง และติดตามอย่างเป็นระบบ สามารถตอบสนองต่อปัญหาและความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม และนำไปสู่การสร้างสถานศึกษาที่ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้ และส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้เรียนและบุคลากรทางการศึกษาอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาระบบการดำเนินงานด้านความปลอดภัยและการคุ้มครองสิทธิของผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นระบบและเหมาะสมกับบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย
๒. เพื่อใช้ศูนย์พิทักษ์สิทธิและเสรีภาพ สพม.สุโขทัย เป็นกลไกกลางในการประสาน สนับสนุน
๓. เพื่อให้ศูนย์พิทักษ์สิทธิและเสรีภาพ สพม.สุโขทัย เป็นกลไกกลางในการประสาน สนับสนุนและเชื่อมโยงการดำเนินงานด้านความปลอดภัยและการคุ้มครองสิทธิระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และภาคีเครือข่าย
๔. เพื่อพัฒนาและขับเคลื่อน SPMSTI Model เป็นกรอบการดำเนินงานด้านความปลอดภัยและการคุ้มครองสิทธิของสถานศึกษาในสังกัด
๕. เพื่อให้ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดได้รับการดูแล ป้องกัน เฝ้าระวัง ช่วยเหลือ และคุ้มครองสิทธิอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง

เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

๑. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย จำนวน ๒๗ โรงเรียน
๒. ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย จำนวน ๑,๐๙๙ คน
๓. นักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย จำนวน ๑๙,๖๓๐ คน

เชิงคุณภาพ

๑. สถานศึกษาในสังกัดทั้ง ๒๗ แห่ง มีการดำเนินงานด้านความปลอดภัยและการคุ้มครองสิทธินักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาและมีการซักซ้อมแผนเผชิญเหตุและจัดทำแผนเผชิญเหตุตามบริบทของสถานศึกษา
๒. สถานศึกษาในสังกัด ทั้ง ๒๗ แห่ง มีแนวทางในการเฝ้าระวัง ป้องกัน รับแจ้งเหตุ ช่วยเหลือ ส่งต่อ และติดตามผู้เรียนอย่างเหมาะสม
๓. นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการดูแลและคุ้มครองผ่านระบบที่เชื่อมโยงตั้งแต่การป้องกัน เฝ้าระวัง คัดกรอง ช่วยเหลือ ส่งต่อ และติดตาม โดยคำนึงถึงความปลอดภัยทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และสิทธิของตนเอง

วิธีการดำเนินงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย ดำเนินงานด้านความปลอดภัยและการคุ้มครองสิทธิของผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยใช้ **SPMSTI Model** เป็นกรอบในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เป็นระบบและมีทิศทางเดียวกัน ครอบคลุมสถานศึกษาในสังกัด จำนวน ๒๗ โรงเรียน โดยมี **ศูนย์พิทักษ์สิทธิและเสรีภาพ สพม.สุโขทัย** เป็นกลไกกลางในการประสาน สนับสนุน และเชื่อมโยงการดำเนินงานระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และภาคีเครือข่าย การดำเนินงานตาม SPMSTI Model ประกอบด้วย ๖ องค์ประกอบ ดังนี้

S – Safety System : ระบบการบริหารจัดการความปลอดภัย กำหนดแนวทาง บทบาท และกระบวนการดำเนินงานด้านความปลอดภัยและการคุ้มครองสิทธิให้มีความชัดเจน เชื่อมโยงตั้งแต่ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปจนถึงสถานศึกษา

P – Psychological Safety : ความปลอดภัยทางจิตใจ ส่งเสริมให้ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษารู้สึกปลอดภัย สามารถสื่อสารปัญหา ขอคำปรึกษา ขอความช่วยเหลือ และเข้าถึงการดูแลได้โดยไม่ถูกตีตราหรือซ้ำเติม

M – Multi-sector Network : การบูรณาการภาคีเครือข่าย เชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา ครอบครัวยุทธศาสตร์หน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการช่วยเหลือ คุ้มครอง และส่งต่ออย่างเหมาะสม

S – Screening & Support : การคัดกรองและการช่วยเหลือ ดำเนินการเฝ้าระวัง คัดกรอง ประเมินความเสี่ยง รับแจ้งเหตุ ให้ความช่วยเหลือ ประสานการส่งต่อ และติดตามผลตามสภาพปัญหาและระดับความจำเป็น โดยมี LINE Official ของศูนย์พิทักษ์สิทธิและเสรีภาพ สพม.สุโขทัย เป็นช่องทางกลางในการรับแจ้งเหตุ ขอคำปรึกษา และประสานการช่วยเหลือ เพื่อให้ข้อมูลจากผู้แจ้งสามารถเข้าสู่กระบวนการคัดกรอง ประเมินสถานการณ์ ช่วยเหลือ ส่งต่อ และติดตามผลตามแนวทางของ SPMSTI Model

T – Trust & Teamwork : ความไว้วางใจและการทำงานเป็นทีม

สร้างความไว้วางใจและการทำงานร่วมกันระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา ผู้เรียน ครอบครัว และภาคีเครือข่าย เพื่อให้การช่วยเหลือและคุ้มครองดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง

I – Immunity & Innovation : ภูมิคุ้มกันและนวัตกรรม

นำข้อมูลสารสนเทศ เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน วิเคราะห์สถานการณ์ สนับสนุนการบริหารจัดการ และพัฒนาระบบความปลอดภัยให้เหมาะสมกับบริบทที่เปลี่ยนแปลง

รูปแบบ/เทคนิค ที่ทำให้เกิดความสำเร็จ

๑. ใช้ SPMSTI Model เป็นกรอบกลางในการดำเนินงาน

กำหนดกรอบการดำเนินงานด้านความปลอดภัยและการคุ้มครองสิทธิที่สามารถใช้ร่วมกันทั้ง ๒๗ โรงเรียน ทำให้การดำเนินงานมีทิศทางเดียวกัน ขณะเดียวกันเปิดโอกาสให้แต่ละสถานศึกษาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทและระดับความเสี่ยงของตนเอง

๒. มีศูนย์พิทักษ์สิทธิและเสรีภาพ สพม.สุโขทัย เป็นกลไกกลาง

ศูนย์พิทักษ์สิทธิและเสรีภาพ สพม.สุโขทัย ทำหน้าที่เป็นจุดประสานกลางในการรับข้อมูล ประสาน สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนการช่วยเหลือ การส่งต่อ และการติดตาม ทำให้การดำเนินงานไม่กระจายหรือแยกส่วน

๓. มีช่องทางเข้าถึงระบบที่สะดวก

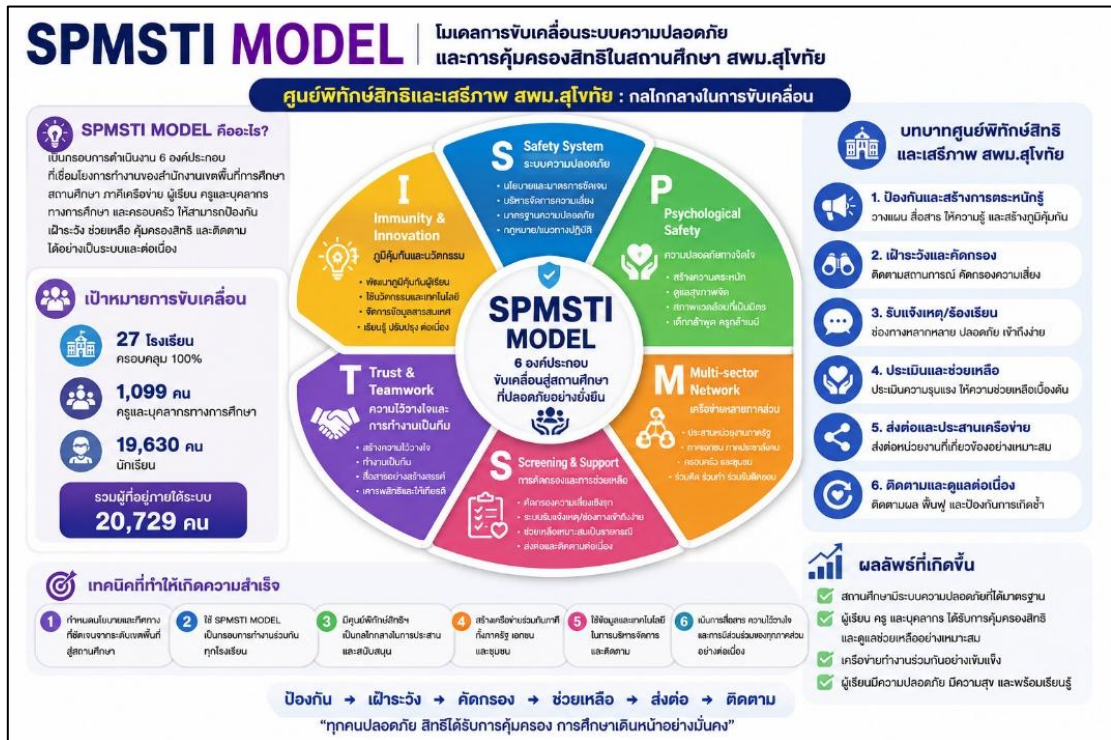
จัดทำ LINE Official ของศูนย์พิทักษ์สิทธิและเสรีภาพ สพม.สุโขทัย เป็นช่องทางกลางสำหรับรับแจ้งเหตุ ขอคำปรึกษา และประสานการช่วยเหลือ ทำให้ผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษาสามารถเข้าถึงระบบได้สะดวก และข้อมูลสามารถเชื่อมเข้าสู่กระบวนการของ SPMSTI Model

๔. ดำเนินการทำงานร่วมกับเครือข่ายในจังหวัด

เชื่อมโยงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา ครอบครัว และภาคีเครือข่ายในจังหวัดสุโขทัย เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อปัญหาที่มีความซับซ้อนและต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย

๖. ใช้ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อพัฒนาระบบ

นำข้อมูลจากการดำเนินงานมาใช้ในการกำกับ ติดตาม วิเคราะห์สถานการณ์ ระบุประเด็นความเสี่ยง และปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่

ผลสำเร็จ

เชิงปริมาณ

1. SPMSTI Model ครอบคลุมสถานศึกษาในสังกัด จำนวน ๒๗ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐
2. ระบบการดำเนินงานครอบคลุมครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด จำนวน ๑,๐๙๙ คน
3. ระบบการดำเนินงานครอบคลุมนักเรียนในสังกัด จำนวน ๑๙,๖๓๐ คน

เชิงคุณภาพ

1. สถานศึกษาในสังกัดมีกรอบการดำเนินงานด้านความปลอดภัยและการคุ้มครองสิทธิที่ชัดเจนและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
2. ศูนย์พิทักษ์สิทธิและเสรีภาพ สพม.สุโขทัย มีบทบาทเป็นกลไกกลางในการประสานและสนับสนุนการดำเนินงานด้านความปลอดภัยและการคุ้มครองสิทธิ
3. ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาสามารถเข้าถึงกระบวนการป้องกัน เฝ้าระวัง ช่วยเหลือ คุ้มครอง และส่งต่อได้ตามสภาพปัญหาและความจำเป็น โดยมีช่องทาง LINE Official เป็นอีกหนึ่งช่องทางในการเข้าถึงระบบการช่วยเหลือ
4. การทำงานระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และภาคีเครือข่ายมีความเชื่อมโยงมากขึ้น ทำให้การประสานความช่วยเหลือมีทิศทางและความต่อเนื่อง
4. การทำงานระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และภาคีเครือข่ายมีความเชื่อมโยงมากขึ้น ทำให้การประสานความช่วยเหลือ การส่งต่อ และการติดตามมีทิศทางและความต่อเนื่อง
5. ข้อมูลและสารสนเทศด้านความปลอดภัยสามารถนำมาใช้ประกอบการกำกับ ติดตาม วิเคราะห์สถานการณ์ และพัฒนาระบบได้อย่างเหมาะสม

การเผยแพร่

๑. การเผยแพร่ภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา นำเสนอแนวคิด องค์ประกอบ และแนวทางการดำเนินงานตาม SPMSTI Model แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด ผ่านการประชุม การชี้แจง และการสื่อสารแนวทางการดำเนินงาน เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันและนำไปประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา

๒. การประชาสัมพันธ์ผ่านทาง Line กลุ่มศูนย์พิทักษ์สิทธิและเสรีภาพ สพม.สุโขทัย โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาและครูงานความปลอดภัยในสถานศึกษา จำนวน ๒๗ โรงเรียน รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยและการคุ้มครองสิทธิ รวมถึงบทบาทของ ศูนย์พิทักษ์สิทธิและเสรีภาพ สพม.สุโขทัย และช่องทาง LINE Official สำหรับรับแจ้งเหตุ ขอคำปรึกษา และประสานการช่วยเหลือ เพื่อให้ผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษาสามารถเข้าถึงระบบการช่วยเหลือได้